Podstatná změna od 1.10.2024 v oblasti srážek

Změna ve srážkách ze mzdy/platu/odměny díky předpisu 252/2024 Sb. jenž nabyla účinnosti od 1.10.2024 a poprvé se tak použije pro období zpracování mezd za říjen 2024 tedy někdy na začátku listopadu 2024 spočívá jednoduše v tom: *„Vydobýt z dlužníků ještě víc v situacích kdy mají 4 a více exekucí“.*

Současný stav stručně:

A) pokud má povinný jen přednostní pohledávku (y) sráží se nejprve z druhé třetiny a částky zabavitelné bez omezení a potom pokud to nestačí i z první třetiny, kde se odbavují pohledávky dle svého pořadí
B) pokud má povinný jen nepřednostní pohledávku sráží se mu jen z první třetiny a případně i částky zabavitelné bez omezení, pokud existuje.
C) pokud má povinný přednostní pohledávku jež je první v pořadí a také nepřednostní pohledávku, která je druhá v pořadí tak se na nepřednostní pohledávku dostane až tehdy když se umoří přednostní pohledávka.
D) pokud má povinný nepřednostní pohledávku první v pořadí a za tím jako durhou v pořadí přednostní pohledávku tak na přednostní půjde nejprve druhá třetina + zabavitelná bez omezení a na nepřednostní půjde první třetina.

PS: samozřejmě se výše pro zjednodušení nevěnuji různým dalším kombinacím a situacím např.: že uprostřed výpočtu je přednostní již umořena a něco zbývá ze zabavitelné atd.

A co si na nás tedy zákonodárci vymysleli v nových odstavcích §279 OSŘ? Citujme:

„(4) Dvě třetiny zbytku čisté mzdy vypočteného podle odstavce 1 věty první se srážejí vždy,
a) jsou-li na mzdu povinného současně nařízeny nejméně 4 výkony rozhodnutí k vymožení splatných peněžitých pohledávek, a
b) usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nebo usnesení obsahující vyrozumění o nařízení výkonu rozhodnutí (§ 294 odst. 3) bylo doručeno plátci mzdy.

(5) Odstavec 4 se nepoužije,
a) doloží-li povinný plátci mzdy, že mu byl přiznán starobní důchod, invalidní důchod pro invaliditu druhého nebo třetího stupně nebo sirotčí důchod, a
b) nedosahuje-li jedna třetina zbytku čisté mzdy částky rovnající se součtu měsíčních hotových výdajů a měsíční odměny insolvenčního správce náležejících v oddlužení za období plnění splátkového kalendáře zvýšených o daň z přidané hodnoty 110).“

Výše uvedené tedy znamená, že pokud má někdo 4 a více exekucí (myšleno nepřednostní, přednostní, výživného, dlužné výživné) pozor nikoli– srážek na základě dohody – ty se nepočítají! Tak vždy za všech okolností (vyjma situace, že by se srážky v tomto období zcela a všechny umořili – což je scifi a vyjma situací popsaných v odst. 5 pod písmeny a) nebo b)) se musí dotyčnému strhnout obě dvě

třetiny zbytku čisté mzdy a samozřejmě pokud by existovala tak i zabavitelná bez omezení. Pokud by měl někdo míň jak 4 exekuce tak se jede standardním způsobem výpočtu jak doposud – tedy bez jakýchkoli změn. Pokud však bude mít povinný 4 a víc exekucí, bude algoritmus jiný:

Když prolnu výše uvedené stručně popsané body A) až D) s novou situací (myšleno tak že by měl dotyčný definované srážky viz výše + dejme tomu další 3 k tomu v pořadí, tedy nejméně 4 srážky celkem) tak se situace nově změní takto:

Ad A) Tady se nic nezmění – protože stejně pojedu dvou třetinovým systémem vždy neb mám na prvním místě přednostní pohledávku.
Ad B) Tady je fatální změna – za současného stavu nepřednostní pohledávka bere prostředky jen z první třetiny a zabavitelné bez omezení. Nově by si brala postupem nejprve z první třetiny pak ze zabavitelné bez omezení (stejné jako dnes) ale plus i celou druhou třetinu!
Ad C) Beze změn
Ad D) Tady logicky také změna – protože když má dnes povinný nepřednostní pohledávku první v pořadí a za tím jako druhou v pořadí přednostní pohledávku tak na přednostní půjde druhá třetina + zabavitelná bez omezení a na nepřednostní půjde jen první třetina - tedy na tu nepřednostní se dnes může vzít maximálně první třetina (samozřejmě pokud by po odbavení přednostní zbyla zabavitelná bez omezení tak i ta), ale nově pokud by po umoření té přednostní pohledávky zbylo něco ještě z druhé třetiny tak by tyto prostředky šly i na pohledávku nepřednostní (tedy odbavovanou z první třetiny!.

Pohledem na výše uvedenou citaci zákona a konkrétně pak odst. 5) je patrné že budou existovat dvě výjimky, kdy se přesto že zaměstnanec má 4 a více exekucí tímto novým způsobem výpočtu nepůjde a bude se vše kalkulovat „po staru“, a to jsou situace kdy:

1) *Zaměstnanec doloží že má přiznán starobní důchod, invalidní důchod pro invaliditu druhého nebo třetího stupně nebo sirotčí důchod,*

2) *Nedosahuje-li jedna třetina zbytku čisté mzdy částky rovnající se součtu měsíčních hotových výdajů a měsíční odměny insolvenčního správce náležejících v oddlužení za období plnění splátkového kalendáře zvýšených o daň z přidané hodnoty 110)*

Inu zákonodárci se rozhodli již tak složitý aparát ještě zhoršit. Vše si na školeních samozřejmě detailně vysvětlíme v příkladech. Držte se!

Tomáš Smutný